

Warszawa, dnia 27 maja 2019 r.

Poz. 987

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 maja 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ustanowieniu Krzyża Wschodniego

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523 oraz z 2018 r. poz. 2243) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o ustanowieniu Krzyża Wschodniego (Dz. U. z 2018 r. poz. 975), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1567) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 15 maja 2019 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1567), który stanowi:

„Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5 ust. 3 i 4, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 16 maja 2019 r. (poz. 987)

USTAWA

z dnia 15 grudnia 2016 r.

o ustanowieniu Krzyża Wschodniego

Art. 1. Wypełniając moralny obowiązek wobec osób, które w latach 1917–1991 nosły pomoc Polakom na dawnych Kresach Wschodnich pierwszej i drugiej Rzeczypospolitej Polskiej oraz na terenach byłego Związku Sowieckiego i ratowały ich w obliczu prześladowań oraz ludobójstwa, ryzykując życiem własnym i swoich rodzin, ustanawia się odznaczenie Krzyż Wschodni, zwane dalej „Krzyżem”, jako dowód wdzięczności oraz wyraz szacunku i pamięci o tych osobach.

Art. 2. 1. Krzyż jest nadawany osobom narodowości innej niż polska, które udzielały pomocy Polakom lub obywatelom polskim.

2. Krzyża można pozbawić, gdy jego posiadacz zachowuje się w sposób uwłaczający Rzeczypospolitej Polskiej lub Polakom.

Art. 3. 1. Krzyż nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych.

2.¹⁾ Minister właściwy do spraw zagranicznych przedstawia wnioski z własnej inicjatywy lub z inicjatywy związków i stowarzyszeń kombatanckich, organizacji społecznych, Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, Dyrektora Instytutu Solidarności i Męstwa imienia Witolda Pileckiego oraz osób prywatnych, po uzyskaniu pozytywnej opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

3. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prowadzi wykaz wniosków, o których mowa w ust. 1.

Art. 4. Osoba odznaczona otrzymuje nieodpłatnie odznakę nadanego jej Krzyża i legitymację potwierdzającą nadanie Krzyża.

Art. 5. 1. Odznaką Krzyża jest wykonany w metalu krzyż równoramienny o wymiarach 40 × 40 mm, srebrzony i oksydowany, z obustronnie zaznaczoną krawędzią, biało emaliowany od strony lica, ośmiorożny, o poszerzonych końcach ramion, z podwójnym uskokiem między ramionami, z uszkiem i kółkiem do zawieszenia. Pośrodku ramion nałożony jest wizerunek ukoronowanego stylizowanego herbu trójpolowego Rzeczypospolitej z Orłem, Pogonią i Michałem Archaniołem, w polach wypełnionych emalią czerwoną. Na ramionach poziomych widnieje majuskułowy napis: RATUJĄCYM POLAKÓW, na ramionach pionowych umieszczone są daty: 1917 oraz 1991. Herb z koroną, napis i daty srebrne, oksydowane. Cała powierzchnia Krzyża na stronie odwrotnej jest fakturowana.

2. Krzyż zawieszony jest na wstążce z rypsu jedwabnego koloru białego o szerokości 40 mm z dwoma czarnymi paskami o szerokości 3 mm po bokach, umieszczonymi w odległości 3 mm od brzegu.

3. Wzór graficzny odznaki Krzyża określa załącznik do ustawy.

Art. 6. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, w drodze rozporządzenia, określi:

- 1) szczegółowy tryb postępowania w sprawach o nadanie Krzyża z uwzględnieniem terminów przedkładania wniosków oraz wręczania odznak nadanego już Krzyża, tryb postępowania w przypadku podjęcia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej decyzji o pozbawieniu Krzyża oraz tryb postępowania w przypadku zgubienia lub zniszczenia odznaki Krzyża lub legitymacji potwierdzającej nadanie Krzyża,
- 2) wzory wniosku o nadanie Krzyża, wykazu przedstawianych wniosków, legitymacji potwierdzającej nadanie Krzyża oraz jej wtórnika,
- 3) sposób i okoliczności noszenia Krzyża

– biorąc pod uwagę konieczność ustalenia faktycznych okoliczności przemawiających za nadaniem Krzyża oraz sprawność tego postępowania, a także konieczność zachowania kolejności wynikającej ze starszeństwa przyznanych orderów i odznaczeń oraz uwzględniając święta i rocznice państwowe.

Art. 7. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 października 1992 r. o orderach i odznaczeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 25 i 730), z wyjątkiem art. 8 i art. 36 ust. 3.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia²⁾.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Instytucie Solidarności i Męstwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1567), która weszła w życie z dniem 29 sierpnia 2018 r.

²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 3 stycznia 2017 r.

Załącznik do ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r.

awers 1:1

rewers 1:1

